

Sygn. akt

III AUa 367/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **10 lipca 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak (spr.)
	Sędziowie:	SSA Ewa Madera SSA Alicja Podczaska
	Protokolant	sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **10 lipca 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **U. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o zwrot nienależnie opłaconych składek

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawczynię

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **5 lutego 2013 r.** sygn. akt **IV U 1700/12**

I.zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 8 sierpnia 2013 roku w ten sposób , że nakazuje zwrot wnioskodawczyni U. R. nienależnie opłaconych składek za okres od czerwca 2004 roku do marca 2005 roku ,

II.zasądza od organu rentowego na rzecz wnioskodawczyni kwotę 30 zł (słownie : trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu .

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 8 sierpnia 2012 r. odmówił U. R. zwrotu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 1 czerwca 2004 r. do marca 2005 r. – wobec ich przedawnienia (art. 94 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej – w brzmieniu obowiązującym do 19 lipca 2011 r.).

Na skutek odwołania wnioskodawczynie Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie wyrokiem z dnia 5 lutego 2013 r. oddalił odwołanie.

Jak wynika z uzasadnienia Sąd podzielił pogląd ZUS, iż sporne składki uległy przedawnieniu, zarówno w świetle art. 94 ust. 2 ustawy o świadczeniach ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - w brzmieniu do 19 lipca 2011 r., jak i wobec treści art. 24 ust. 6 lit. g pkt 2 zgodnie z którymi to przepisami nienależnie opłacone składki ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat licząc od dniach opłacenia (stąd oddalenie żądania po myśli art. 477¹⁴ § 1 kpc).

W apelacji od powyższego wyroku odwołująca U. R. zarzuciła naruszenie prawa materialnego, przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a to:

- art. 94 ust. 2 ustawy o świadczeniach zdrowotnych – w brzmieniu obowiązującym do 19 lipca 2011 r. – oraz art.1 pkt 1e ustawy zmieniającej z 28 kwietnia 2011 r. – poprzez niezastosowanie,

- art. 24 ust. 6g pkt 2 ustawy o s.u.s. w związku z art. 94 ust. 1 ustawy o świadczeniach i art. 27 ust. 1, 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 września 2011 r., tzw. deregulacyjnej.

Wskazując na powyższe wniosła o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania lub uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Organ rentowy nie odniósł się do apelacji.

Rozpoznając sprawę Sąd Apelacyjny ustalił i rozważył co następuje:

Apelacja jest zasadna.

U. R. w dniu 9 lipca 2012 r. złożyła wniosek o zwrot nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 1 czerwca 2004 r. do 31 maja 2005 r. Zakład rozliczył konto wnioskodawczynie (jako płatnika składek) i stwierdził nadpłatę składek na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych w kwocie 1.488,68 zł za okres od czerwca 2004 r. do marca 2005 r.

Kwestionowaną decyzją odmówiono jednak zwrotu w/w składek „albowiem od terminu opłacenia składek minęło 5 lat, zgodnie z nowym brzmieniem art. 24 ust. 6g pkt 2 ustawy o s.u.s. w związku z art. 94 ust. 1 ustawy o s.u.s., nie ma podstaw do zwrotu składek”.

Z poglądem tym Sąd Apelacyjny, w składzie orzekającym, nie zgadza się z powyższych zasadniczych powodów:

- **po pierwsze;** art. 94 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz. 1027 ze zm.),

w brzmieniu obowiązującym do 19 lipca 2011 r. został uznany za niekonstytucyjny wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 19 kwietnia 2012 r. sygn. 41/11

i zgodnie z dyrektywą interpretacyjną zawartą w uzasadnieniu tego wyroku, sądy - od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału (Dz. U. 2012/476) nie mogą uwzględnić deregowanego przepisu i nie może on być podstawą odmowy zwrotu nienależnie opłaconych składek (patrz też wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2009 r. – I CSK 379/08),

- po drugie; uchwałą z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 232 poz. 1378) skrócono termin przedawnienia dochodzenia roszczeń związanych z należnościami zusowskimi do 5 lat. Jednocześnie w przepisach przejściowych tej ustawy (art. 27) wprowadzono regułę, że w przedawnieniu należności z tytułu składek jak i nadpłat z tego tytułu, którego bieg rozpoczął się przed 1 stycznia 2012 r. stosuje się nowy (skrócony z 10 do 5 lat) termin przedawnienia, z tym, że rozpoczyna się on od 1 stycznia 2012 r. roku. Natomiast jeśli bieg terminu przedawnienia, rozpoczętego przed 1 stycznia 2012 r., nastąpiłby wcześniej zgodnie z przepisami dotychczasowymi, tj. dziesięcioletnim okresem przedawnienia, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego okresu.

ZUS nie podniósł zarzutu przerwy czy zawieszenia biegu przedawnienia.

- po trzecie; mówiąc prościej – nienależnie opłacona przez płatnika składka w czerwcu 2004 r. przedawnia się z upływem dziesięcioletniego okresu przedawnienia tj. w czerwcu 2014 r. (por. odpowiednio wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 9 maja 2013 r. – sygn. akt III AUa 162/13),

- po czwarte; uznanie, że należne p. U. R. nienależnie opłacone składki nie podlegają zwrotowi, gdyż od dnia ich opłacania upłynęło 5 lat, w sytuacji gdy nadpłata została ujawniona już po tym terminie, prowadziłyby do nierównego, dyskryminującego traktowania płatników składek, a tym samym skutkowałyby naruszeniem zasady wynikającej z treści art. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585 ze zm.). Dyskryminacja oznacza bowiem różne traktowanie osób znajdujących się w istotnie podobnym położeniu, bez obiektywnego i racjonalnego uzasadnienia (por. wyrok ETPCz z dnia 17 lutego 2011 r. – A. v Czechy – nr 6268/08, czy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 26 maja 2010 r. – P 29/08, jak również wyżej cytowany wyrok Trybunału z 19 kwietnia 2012 r.).

W konsekwencji Sad Apelacyjny podzielił stanowisko apelantki i na podstawie art. 386 § 1 kpc orzekł jak w sentencji.